[2021] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 373

ਚੇਅਰਮੈਨ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਐਮ ਜੇ ਜੇਮਸ

(2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 8223)

16 ਨਵੰਬਰ, 2021

[ਐੱਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੋਚੀਨ ਸਰਵਿਸ ਕੋਡ: ਕਲਾਜ਼ 22(ix)(ਏ) ਅਧਿਆਇ VIII - ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ - ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਪੇਸ਼ਗੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਂਕ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ - ਬੈਂਕ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਘ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ - ਲਗਭਗ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਚੁਣੌਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵੀ ਬੈਂਕ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਮੈਨੇਜਰ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਅਡਵਾਂਸ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ - ਬੈਂਕ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਬੇਨਤੀ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਫਿਰ ਵੀ ਉਸਨੇ ਸਮਾਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ - ਅਲੀਬੀ 'ਤੇ, ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਕੇਸਾਂ ਜਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਜਾਂ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ - ਕਲਾਜ਼ 22(ix)(ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ 'ਬੈਂਕ' ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਯੂਨੀਅਨ/ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ/ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੋਚੀਨ ਦਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ - ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ - ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਹੈ - ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਚਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ

ਅਪੀਲ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੀ - ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਬੈਠਣਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਗਿਆ ਹੈ - ਇਹ ਪਹਿਲੂ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ, ਤੱਥਾਂ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਹਨਤਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ - ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਚੁੱਪ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇੱਕ ਗਲਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਲਿਪਅੱਪ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ।

ਕਲਾਜ਼ 22(ix)(ਏ), 2(ਈ) - ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ - ਆਯੋਜਤ: ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਉਦੋਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਇੱਕੋ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਰਥ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਇੱਕ ਅਰਥ ਜੋੜ ਕੇ ਅਰਥ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰੋ; ਜਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਦੁਆਰਾ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸੰਕੁਚਿਤ ਕਰੋ - ਜਦੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਰਥ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਅਪਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ - ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਅਪਮਾਨਜਨਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਲਾਜ਼ 22 (ix) (ਏ) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ 'ਬੈਂਕ' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲਾਜ਼ 22 (ix) (ਏ) ਵਿੱਚ ਲੇਖ ''ਦਾ'।

ਪੁੱਛਗਿੱਛ: ਘਰੇਲੂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ - ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੀ ਚੋਣ - ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ - ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਚਾਰਜ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

'ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ' ਅਤੇ 'ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਚਾਂ' - ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ - ਹੋਲਡ: ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਖਦੀ ਹੈ - ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਲੇਚ ਦੋਵੇਂ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ - ਸਹਿਮਤੀ ਵਰਗੇ ਲੇਚ ਬਰਾਬਰ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਲੇਚਸ ਸਧਾਰਨ ਪੈਸਿਵਿਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਾਮਦ ਕਰਦੇ ਹਨ - ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਬੈਂਕ ਮੈਨੇਜਰ ਦੁਆਰਾ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੱਕ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਹੀਂ - ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਬੈਂਕ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਨੂੰਨ: ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ - ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ - ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਚਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ - ਆਯੋਜਿਤ: ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਉਂਦੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਲੈ ਕੇ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਰਾਹਤ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਫੋਰਮ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ - ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਲਾਚਾਂ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਦਾ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

ਹੋਲਡ: 1.1 ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਬੈਂਕ ਆਫ ਕੋਚੀਨ ਸਰਵਿਸ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(e) ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਸ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕੋ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਇੱਕੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਰਥ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਇੱਕ ਅਰਥ ਜੋੜ ਕੇ ਅਰਥ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰੋ; ਜਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਦੁਆਰਾ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸੰਕੁਚਿਤ ਕਰੋ। ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇਹ ਆਮ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਨੂੰ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਭਟਕਣ ਲਈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ/ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਰਥ ਹੈ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਵਿਪਰੀਤ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਪਵਾਦ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਰਥ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ VIII ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 22(ix)(ਏ) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'ਬੈਂਕ' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲਾਜ਼ 22(ix)(ਏ) ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਕਲ 'ਦੀ' ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੁਆਰਾ ਬਦਨਾਮੀ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਓਵਰ-ਰਾਈਡ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਆਦਰਸ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 'ਦੀ' ਦੀ ਘਾਟ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(e) ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਬੈਂਕ' ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਬੇਹੂਦਾ ਜਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਕਲਾਜ਼ 22(ix)(ਏ) ਵਿੱਚ 'ਬੈਂਕ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੋਚੀਨ ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੈਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬੈਂਕ (ਬੈਂਕਾਂ) ਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸੇਵਾ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(ix)(ਏ) ਵਿੱਚ 'ਬੈਂਕ' ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੇਖ 'ਦੀ' ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਤਰਕ, ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਸਮੇਤ, ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ। ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(ix)(ਏ)। [ਪੈਰਾ 18, 19][389-ਈ-ਐਚ; 390-ਏ-ਈ]

ਨਾਹਲਚੰਦ ਲਾਲੂਚੰਦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਲੀ ਕੋਪ. ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ (2010) 9 ਐਸਸੀਸੀ 536 [2010] 10 ਐਸਸੀਆਰ 804; ਭਗਵਤੀ ਡਿਵੈਲਪਰਸ ਪ੍ਰਾ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪੀਅਰਲੈਸ ਜਨਰਲ ਫਾਇਨਾਂਸ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (2013) 9 ਐਸਸੀਸੀ 584 [2013] 7 ਐਸਸੀਆਰ 547; ਕ੍ਰੇਸੈਂਟ ਡਾਇਸ ਐਂਡ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਰੇਸ਼ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ (1993) 2 ਐਸਸੀਸੀ 115 [1992] 3 ਪੂਰਕ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 559; ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੀਡਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਵੀ. ਰਮਾ ਰੈੱਡੀ (2006) 11 ਐਸਸੀਸੀ 645 [2006] 6 ਪੂਰਕ। ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 725; ਧਰਮਪਾਲ ਸਤਿਆਪਾਲ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ, ਗੁਹਾਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (2015) 8 ਐਸਸੀਸੀ 519 [2015] 6 ਐਸਸੀਆਰ 437; ਏ.ਕੇ. ਕ੍ਰੈਪਕ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ (1969) 2 ਐਸਸੀਸੀ 262 [1970] 1 ਐਸਸੀਆਰ 457; ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ (1996) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 364: [1996] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 972; ਐਮ.ਸੀ. ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ (1999) 6 ਐਸਸੀਸੀ 237 [1999] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1173; ਐੱਸ.ਐੱਲ. ਕਪੂਰ ਬਨਾਮ ਜਗਮੋਹਨ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ (1980) 4 ਐਸਸੀਸੀ 379: [1981] 1 ਐਸਸੀਆਰ 746; ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2020) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 847 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬੈਨੀਅਨ ਔਨ ਸਟੈਚੂਟਰੀ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ, ਇੰਡੀਅਨ ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ, ਛੇਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1.2 ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ, ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 20] ||391-ਸੀ-ਈ]

1.3 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਸਮਾਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਉਸ ਦਾ ਰੁਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਵੇਂ ਢੁਕਵੇਂ ਸਨ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਸਨ। ਕਾਫ਼ੀ ਮੌਕੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਾਕਆਊਟ ਕਰ ਗਿਆ। ਅਡਵਾਂਸ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ, ਡਿਸਕਵਰੀ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਿਵਾਦ ਰਹਿਤ ਹਨ। ਅਲੀਬੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਿ ਉਸਨੇ ਤਤਕਾਲੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਮੰਨ ਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਘੋਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਹੈ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਤਰਕ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਚਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਅਤੇ ਕੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਸਮੇਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਲੀਬੀ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕੇਸਾਂ ਜਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਜਾਂ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਲਾਜ਼ 22(ix)(ਏ), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਆਫ਼ ਚਾਰਜ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਬਚਾਅ. ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ, ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿਚ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

'ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ/ਐਸੋਸਿਏਸ਼ਨ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੋਚੀਨ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ/ਐਸੋਸਿਏਸ਼ਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਆਫ ਕੋਚੀਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਯੂਨੀਅਨ ਜਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਕੀਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਵਿਘਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਜਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 26||396-ਬੀ-ਐਚ; 397-ਏ-ਸੀ]

1.4 18.04.1985 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ 20.09.1989 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(x) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸੇਵਾ ਜ਼ਾਬਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਮ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਾਜਬ ਸਮਾਂ ਕੀ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਟਰੈਟਜੈਕੇਟ ਫਾਰਮੂਲੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਦਿਨਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਡਬੱਧ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਚਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ / ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਚਾਰ ਸਾਲ ਅਤੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਚੁਣੌਤੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤਿਮਤਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨੱਥੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਪੱਟੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਲਜ਼ਾਮ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਰਣਾ. ਇਹ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 27][397-ਸੀ-ਐਚ; 398- ਏ-ਬੀ]

1.5 ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਕੋਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲ ਲਗਭਗ ਨੌਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਣਸੁਲਝੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ, ਬਸ ਟਰੈਕ ਗੁਆ ਬੈਠੇ ਅਤੇ ਭੁੱਲ ਗਏ ਕਿ ਸੇਵਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਲੰਬਿਤ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਦੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੋਚੀਨ, ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਬੈਂਕ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨਾਲ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ। ਕਸੂਰਵਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੋਝ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਝੱਲਣੇ ਪੈਣਗੇ।[ਪੈਰਾ 28][398-ਬੀ-ਡੀ]

ਰਾਮ ਚੰਦ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ **(1994) 1 ਐਸਸੀਸੀ 44: [1993] 2 ਪੂਰਕ। ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 558**; *ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਨੋਹਰ (2005) 2 ਐਸਸੀਸੀ 126:* **[2004] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 911** ਦੀ ਪੂਰਤੀ; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ *ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ (2008) 8 ਐਸਸੀਸੀ 648 [2008] 12 ਐਸਸੀਆਰ 104; ਮੋਤੀਲਾਲ ਪਦਮਪਤ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ* **(1979) 2 ਐਸਸੀਸੀ 409 [1979] 2 ਐਸਸੀਆਰ 641**; *ਯੂ.ਪੀ. ਜਲ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ* **(2006) 11 ਐਸਸੀਸੀ 464** *- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।*

1.6 ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਟ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਚਰਣ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਚੁੱਪ ਸਹਿਮਤੀ, ਚੁੱਪ ਸਹਿਮਤੀ, ਸਹਿਮਤੀ, ਜਾਂ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ, ਜੋ ਉਸ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਇਰਾਦਾ। ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਹਿਮਤੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਜਾਂ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 29] [400-ਬੀ-ਈ]

ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਬਨਾਮ ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੇਰੀਕਲਚਰ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2015) 15** ਐਸਸੀਸੀ 1: **[2015] 9 ਐਸਸੀਆਰ 890**; ਗੋਬਿੰਦਾ ਰਾਮਾਨੁਜ ਦਾਸ ਮੋਹੰਤ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਚਰਨ ਦਾਸ ਅਤੇ ਸੁਖਾਮਲ ਦਾਸ **ਏਆਈਆਰ 1925 ਕੈਲ 1107**; ਮੈਸਰਜ਼ ਵਿਦਿਆਵਤੀ ਕਪੂਰ ਟਰੱਸਟ ਬਨਾਮ ਚੀਫ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਟੈਕਸ **(1992) 194 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 584**; ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਮ ਪਿਆਰੀ ਏਆਈਆਰ **1964 ਐਚਪੀ 34** - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਿੱਤਰ, ਟੈਗੋਰ ਲਾਅ ਲੈਕਚਰ - **ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਨੁਸਖ਼ੇ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਭਾਗ I, 14ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਨ, 2016 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

1.7 ਸੀਮਾ ਦੇ ਉਲਟ ਲੱਤਾਂ ਲਚਕਦਾਰ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਲਾਚ ਦੋਵੇਂ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ। ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਵਰਗੀਆਂ ਲੈਚਾਂ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਲੱਤਾਂ ਵੀ ਸਧਾਰਨ ਪੈਸਵਿਟੀ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੈਸ ਵਿਚ ਐਸਟੋਪਲ ਦੇ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਏਸਟੋਪਲ ਦੇ ਇੱਕ ਰੂਪ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਲਗਭਗ ਸਰਗਰਮ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸਿਰਫ਼ ਚੁੱਪ ਜਾਂ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਲੇਚਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਕਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੱਕ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਐਸਟੋਪਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 301|400-ਈ-ਜੀ; 401-ਏ-ਬੀ]

1.8 ਪੱਖਪਾਤ, ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਹਿਲੂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਰੀ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸ਼ੱਕੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਕਸਰ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਸਬੂਤ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਲੱਭਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਬੈਠਣਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਗਿਆ ਹੈ? ਇਹ ਪਹਿਲੂ, ਜਦੋਂ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਹਨਤਾਂ ਹੋਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਗ੍ਰਾਂਟ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 31][401-ਬੀ-ਈ]

ਮੈਸਰਜ਼ ਦੇਹਰੀ ਰੋਹਤਾਸ ਲਾਈਟ ਰਲਾਈ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੋਰਡ, ਭੋਜਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1992) 2 ਐਸਸੀਸੀ 598 : **[1992] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 155**; ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦਿਗੰਬਰ **(1995) 4 ਐਸਸੀਸੀ 683 [1995] 1 ਪੂਰਕ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 492** - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਆਰ. (ਪਾਰਕਿਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ) ਬਨਾਮ ਰੀਸਟੋਰਮੇਲ **ਬੀ ਸੀ [2001] ਈਡਬਲਯੂਸੀਏ ਸੀਆਈਵੀ 330**; ਆਰ. ਵੀ. ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਲੀਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਾਬਕਾ ਪੀ. ਅਰਗਿਲ ਗਰੁੱਪ **[1986] 1 ਡਬਲਯੂ.ਐਲ.ਆਰ. 763-** ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

1.9 ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕੇਗਾ, ਜਿਸ ਪੱਖ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਧਿਅਨ ਕੀਤੀ ਚੁੱਪ, ਜਿਸ ਨੇ ਨੌਂ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਲਿਪਅਪ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਅਨੁਦਾਨ ਕਾਫ਼ੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪੱਖ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇਗੀ। ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਤੰਗੀ, ਜਾਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਖਾਸ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਅਸੁਵਿਧਾ ਲਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮੁਸ ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਅੰਤਮਤਾ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 32][401-ਈ-ਐਚ; 402-ਏ]

1.10 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਫ਼ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਠੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਝਿਜਕ। ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਖ਼ਤਿਆਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 33][402-ਬੀ-ਡੀ]

1.11 ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਯੋਗ ਬਕਾਇਆ ਮੁੱਖ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ 'ਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਜ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 34] [402-ਡੀ-ਈ]

1.12 ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 35||402-F-G]

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

[2010] 10 ਐਸਸੀਆਰ 804	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 18
[2013] 7 ਐਸਸੀਆਰ 547	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 18
[1992] 3 ਪੂਰਕ. ਐਸਸੀਆਰ 559	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 20
[2006] 6 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 725	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 20
[2015] 6 ਐਸਸੀਆਰ 437	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 21
[1970] 1 ਐਸਸੀਆਰ 457	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 22
[1996] 3 ਐਸਸੀਆਰ 972	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 23
[1999] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1173	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 24
[1981 1 ਐਸਸੀਆਰ 746	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 24

[1993] 2 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 558	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 28**
2004] 6 ਪੂਰਕ. ਐਸਸੀਆਰ 911	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 28**
[2008] 12 ਐਸਸੀਆਰ 104	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 28**
[1979] 2 ਐਸਸੀਆਰ 641	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 28**
(2006) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 464	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 28**
[2015] 9 ਐਸਸੀਆਰ 890	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 29**
ਏਆਈਆਰ 1925 ਕੈਲ 1107	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 29**
(1992) 194 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 584	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 29**
ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਚਪੀ 34	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 29**
[1992] 2 ਐਸਸੀਆਰ 155	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 31**
[1995] 1 ਪੂਰਕ. ਐਸਸੀਆਰ 492	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 31**

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 8223

2007 ਦੀ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2052 ਵਿੱਚ ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿਖੇ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 09.12.2008 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਏ.ਐੱਸ.ਜੀ., ਬੱਡੀ ਰੰਗਨਾਧਨ, ਏ.ਵੀ. ਰੰਗਮ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਪੀ.ਐਨ. ਰਵਿੰਦਰਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਟੀ.ਜੀ. ਨਰਾਇਣਨ ਨਾਇਰ, ਮਨੀਸ਼ ਨਾਇਰ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਜੇ.

1.ਚੇਅਰਮੈਨ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਕੇਂਦਰੀ ਦਫ਼ਤਰ, ਮੁੰਬਈ, ਅਤੇ ਚੀਫ਼ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਸਥਾਨਕ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ, ਚੇਨਈ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 09.12.2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿਖੇ ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਾ-ਕੋਰਟ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ, ਡਬਲਯੂਏ ਨੰਬਰ 2052/2007 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 14.03.2007 ਦੇ 1999 ਦੇ ਓ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 5527 ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਐੱਮ.ਜੇ. ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੈਂਕ ਆਫ ਕੋਚੀਨ ਸਰਵਿਸ ਕੋਡ ("ਸੇਵਾ ਕੋਡ") ਦੇ ਚੈਪਟਰ VIII ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 22(ix)(ਏ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੇਮਸ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ)।

2. ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

09.02.1984 ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫਰਵਰੀ 1978 ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ 1982 ਤੱਕ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੋਚੀਨ ਦੀ ਕੁਇਲਨ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਬੈਂਕ ਮੈਨੇਜਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਪੇਸ਼ਗੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਮਿਤੀ 30.03.1984 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੁਇਲਨ ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਮੈਨੇਜਰ ਸੀ ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਮਾਂ 1978 ਵਿੱਚ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 1978 ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। 1982 ਵਿੱਚ 1 ਕਰੋੜ ਸੀ, ਅਤੇ ਐਡਵਾਂਸ 1978 ਵਿੱਚ 1.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 1982 ਵਿੱਚ 6 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਇਲਨ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਬੈਂਕ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦਾ ਉੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਡਵਾਂਸ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੇ ਭਰੋਸੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਲੋਨਯੋਗ ਫੰਡ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਈ.ਕੇ. ਐਂਡਰਿਊ, ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਦੇ ਐਡਵਾਂਸ ਦੇਣ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਈ.ਕੇ. ਐਂਡਰਿਊ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵੱਡੇ ਖਾਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵੰਡ/ਡਰਾਇੰਗ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੁਇਲਨ ਸ਼ਾਖਾ ਤੋਂ ਤਤਕਾਲੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਮਿਸਟਰ ਸੀ.ਬੀ. ਜੋਸਫ਼, ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੇਸ਼ਗੀ/ਵੰਡ/ਡਰਾਇੰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼/ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਕੋਈ ਮੂਰਖ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਚੋਣਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਮਝਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਢੁਕਵੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਅਤੇ ਐਡਵਾਂਸ ਦੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਸਮੇਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸ਼ਾਖਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ, ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ।

3. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਸੀ.ਟੀ. ਜੋਸਫ਼, ਇੱਕ ਅਭਿਆਸੀ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਸਟਰ ਜਿੰਮੀ ਜੌਹਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਜਿੰਮੀ ਜੌਨ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਵਕੀਲ ਹੈ।

ਐੱਮ. ਜੇ. ਜੇਮਸ [ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਜੇ.]

4. 24.04.1984 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਮੈਨੇਜਰ (ਪ੍ਰਸੋਨਲ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ), ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੋਚੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ, ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਐੱਫ.ਬੀ. ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕ੍ਰਾਈਸੋਸਟਮ (ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਬੈਂਕ, ਮੈਟਾਨਚੇਰੀ, ਕੋਚੀਨ), ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਕਨਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਬੈਂਕ ਆਫੀਸਰਜ਼ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ, ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਇਕਾਈ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਸਕੱਤਰ। ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ 18.07.1984 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿਸਟਰ ਐੱਫ.ਬੀ. ਕ੍ਰਾਈਸੋਸਟਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੇਵਾ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਯਾਨੀ ਬੈਂਕ ਆਫ ਕੋਚੀਨ ਲਿਮਟਿਡ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ 06.07.1984 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 05.09.1984 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਮੁਲਤਵੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਮਿਸਟਰ ਐੱਫ.ਬੀ. ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕ੍ਰਿਸੋਸਟਮ. ਜਦੋਂ ਕਿ ਲੰਮੀ ਮੁਲਤਵੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। 20.09.1984 ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਰਾਹੀਂ ਮੈਡੀਕਲ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ 28.09.1984 ਨੂੰ ਪੋਸਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

5. 28.09.1984 ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ 06.10.1984 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 06.10.1984 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਹਾਜ਼ਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ। 17.10.1984 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖਾਸ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਰਿਟਰਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਢੁਕਵੇਂ ਸਨ।

6. ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਹਰੇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬੇਲੋੜੇ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਗਿਆ।

7. 14.01.1983 ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਮੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਐਡਵਾਂਸ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਲਈ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ।

8. ਮਿਤੀ 18.04.1985 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਬੈਂਕ ਆਫ ਕੋਚੀਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸਮਾਪਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ, ਜੁੜੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਨੇ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 25.02.1985 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਭੇਜੀ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।

9. 26.08.1985 ਨੂੰ, ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੋਚੀਨ, ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਬੈਂਕ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨਾਲ ਰਲੇਵਾਂ ਹੋ ਗਿਆ।

10. ਆਪਣੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਸਾਲ ਅਤੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 20.09.1989 ਨੂੰ ਚੀਫ਼ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਸਥਾਨਕ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ, ਚੇਨਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਅਪੀਲ ਅਣਸੁਣੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨੌਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 1998 ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਓ. ਪੀ. ਨੰ. 19807/1998 ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿਖੇ ਕੇਰਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ 14.10.1998 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸੀਮਤ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਜੋ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 10 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

11. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, 22.12.1998 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਐੱਮ. ਜੇ. ਜੇਮਸ [ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਜੇ.]

12. 23.01.1999 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਪੱਸ਼ਟ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆ ਸੀ। ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ, ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਈ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਬਿੱਲਾਂ ਲਈ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ ਗੰਭੀਰ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਚੀਫ਼ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਬਚਾਅ ਇਨਕਾਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਨੁਕਸ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੋਚੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਿਆ।

13. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 23.01.1999 ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿਖੇ ਕੇਰਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 1999 ਦੇ ਓ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 5527 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਿਛਲੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ, ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਗਰਾਂਟ, ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

14. ਮਿਤੀ 14.03.2007 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਕਨਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਬੈਂਕ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ਿੰਗ ਸੈਕਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ/ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਕੇਰਲ ਯੂਨਿਟ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਗੱਲ ਤੋਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ ਸੇਵਾ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ 'ਮਾਮੂਲੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਘੋਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਗੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ

ਕਿ ਦੋਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨ, ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੇਵਾ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਲਈ, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(iv)(ਏ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ 'ਘੋਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ' ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ "ਜੇਕਰ ਇਹ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਲੱਭਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਦਾ ਜੇਕਰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੈ"।

15. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 2007 ਦੀ ਇੰਟਰਾ-ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ, ਡਬਲਯੂ.ਏ. ਨੰ. 2052, 09.12.2008 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿਖੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਕਿ ਅਧਿਆਇ VIII ਦੀ ਧਾਰਾ 22(ix)(ਏ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ/ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੇਖ "the" ਗਾਇਬ ਸੀ, ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਯੂਨੀਅਨ/ਐਸੋਸਿਏਸ਼ਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ 'ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੋਚੀਨ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ', ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹੋਰ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ/ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਅਨ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸ਼੍ਰੀ ਐੱਫ.ਬੀ. ਕ੍ਰਾਈਸੋਸਟਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਅਵਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਸੰਹਿਤਾ ਵਿਚ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਬੰਦ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਘੋਖਣ 'ਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਸੀ ਜੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਅਵੈਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਉਸਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਰੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

16. ਅਸੀਂ ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 22(ix)(ਏ) ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਚਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"ix. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ:

(ਏ) ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਜਾਂ ਲਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਤਾਰੀਖ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਟੈਂਡਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ, ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿਚ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਯੂਨੀਅਨ/ਐਸੋਸਿਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

17. ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(e) ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 'ਬੈਂਕ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਬੈਂਕ ਆਫ ਕੋਚੀਨ ਲਿਮਟਿਡ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬੈਂਕ। ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(e) ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

**** ਬੈਂਕ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਬੈਂਕ ਆਫ ਕੋਚੀਨ ਲਿਮਿਟੇਡ।"

18. ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਸਰਵਿਸ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(e) ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਸ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ।' ਇਹ ਉਦੋਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕੋ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਇੱਕੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਰਥ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਇੱਕ ਅਰਥ ਜੋੜ ਕੇ ਅਰਥ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰੋ; ਜਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਦੁਆਰਾ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸੰਕੁਚਿਤ ਕਰੋ। ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇਹ ਆਮ ਨਿਯਮ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

---

[1]ਨਾਹਲਚੰਦ ਲਾਲੂਚੰਦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਲੀ ਕੋਪ. ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ, (2010) 9 ਐਸਸੀਸੀ 536

[2]ਭਗਵਤੀ ਡਿਵੈਲਪਰਸ ਪ੍ਰਾ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪੀਅਰਲੈਸ ਜਨਰਲ ਫਾਈਨਾਂਸ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਐਨਆਰ., (2013) 9 ਐਸਸੀਸੀ 584

[3]ਭਾਗ XII, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਸੈਕਸ਼ਨ 199 ਅਤੇ 200 ਪੰਨਾ 517 'ਤੇ, ਬੈਨੀਅਨ ਐਂਨ ਸਟੈਚੂਟਰੀ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ, ਇੰਡੀਅਨ ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ, ਛੇਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ।

ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਨੂੰ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਭਟਕਣ ਲਈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ/ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਰਥ ਹੈ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਉਲਟ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਪਵਾਦ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਰਥ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ VIII ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 22(ix)(ਏ) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'ਬੈਂਕ' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲਾਜ਼ 22(ix)(ਏ) ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਕਲ 'ਦੀ' ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੁਆਰਾ ਬਦਨਾਮੀ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਓਵਰ-ਰਾਈਡ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਆਦਰਸ਼ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 'the' ਦੀ ਕਮੀ ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਦੇ 'ਬੈਂਕ' ਵੀਡੀਓ ਕਲਾਜ਼ 2(e) ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੇਹੂਦਾ ਜਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਕਲਾਜ਼ 22(ix)(ਏ) ਵਿੱਚ 'ਬੈਂਕ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੋਚੀਨ ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੈਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬੈਂਕ (ਬੈਂਕਾਂ) ਦਾ।

19. ਇਸਲਈ, ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 22(ix)(ਏ) ਵਿੱਚ 'ਬੈਂਕ' ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੇਖ 'ਦੀ' ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਤਰਕ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਪਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(ix)(ਏ) ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਇਰਾਦਾ।

20. ਹੁਣ, ਸਾਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਕ੍ਰੇਸੈਂਟ ਡਾਈਜ਼ ਐਂਡ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਮ ਨਰੇਸ਼ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ***ਸੀਡਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਵੀ. ਰਾਮਾ ਰੈੱਡੀ,*** ਜਿਸਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਘਰੇਲੂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਨੁਪਾਤ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਇਨਕਾਰ ਤੁਰੰਤ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਅਕਸਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਆਰਡਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਫੈਸਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਕੈਟੇਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਗੇ, ਜੇ ਨਿਯਮ ਚੁੱਪ ਹਨ, ਪਾਰਟੀ

---

[4](1993) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 115

[5](2006) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 645

ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਕ੍ਰੇਸੈਂਟ ਡਾਈਜ਼ ਐਂਡ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"17. ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ-ਲਾਅ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਯਮਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਆਰਡਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ..."

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ, ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ, ਜਾਂ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

21. **ਧਰਮਪਾਲ ਸਤਿਆਪਾਲ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ,** ਗੁਹਾਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਕੇ:

"27. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਨਿਰਪੱਖਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ਜੋ ਸਹੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਵਧੀਆ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਹੀ ਜਾਂ ਢੁਕਵੇਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਵਿਧੀਗਤ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੋਨਾਂ ਸਾਧਨਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤੀ ਹੈ।"

22. ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕਦਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸੁਣੇ ਨਿੰਦਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਂਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ। ਇਹਨਾਂ ਲਈ, ਕਈ ਵਾਰ ਸਹਾਇਕ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਣਿਤ ਨਵੇਂ ਪਹਿਲੂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

---

[6](2015) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 519

ਫਿਰ ਵੀ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਚਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਜੇਕਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਿਚ ਏ.ਕੇ. ਕ੍ਰੈਪਾਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ, ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਹਰ ਅੰਗ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਜਾਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ. ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਮਝੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਕੰਮ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਮਕਸਦ. ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

23. ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ *ਕਾਫ਼ੀ ਮੌਕੇ' ਅਤੇ 'ਬਿਲਕੁਲ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ' ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਪਵਾਦ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਠੋਸ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

> "32. ਹੁਣ, ਪਿਛਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (iii) ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦੇਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ? ਇਸ ਦੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਜੋ ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਓ ਪਰ

---

[7] (1969) 2 ਐਸਸੀਸੀ 262

[8] (1996) 3 ਐਸਸੀਸੀ 364

ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਅੰਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ-ਉਤਪਾਦਕ ਅਭਿਆਸ ਹੋਵੇਗਾ।"

24. ਪਹਿਲਾਂ ਫੈਸਲਾ **ਐਮ.ਸੀ. ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼।**" ਨੇ 'ਕਬੂਲ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥਾਂ' ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਾਏ ਦੇ ਮਤਭੇਦ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ 'ਮਾਮੂਲੀ ਸਬੂਤ' ਜਾਂ "ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਅਸਲ ਸੰਭਾਵਨਾ" ਦਿਖਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ; ਜਾਂ 'ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ। ਇੱਕ ਓਪਨ ਐਂਡ ਸ਼ੱਟ ਕੇਸ', ਐਸ.ਐਲ. ਕਪੂਰ ਬਨਾਮ ਜਗਮੋਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, "ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ:

> "22. ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਅੰਤਮ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ। ਇੱਕ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਕੇਸ-ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਸੋਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਾ ਕੇਸ "ਅਸਲ ਵਸਤੂ" ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇਗਾ। ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨਤਮ ਜੋੜ ਹੈ ਆਰ. ਵੀ. ਈਲਿੰਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਸਾਬਕਾ ਪੀ ਫੈਨਰਨ (ਐਡਮਿਨ ਐਲਆਰ ਪੰਨਾ 358 ਤੇ) (ਦੇਖੋ ਡੀ ਸਮਿਥ, ਸਪਪਮੈਂਟ. ਪੀ. 89) (1998) ਜਿੱਥੇ ਸਟ੍ਰਾਟਨ, ਐਲ.ਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ" ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ" ਕਿ ਨਤੀਜਾ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ। ਲੋਇਡ ਬਨਾਮ ਮੈਕਮੋਹਨ (ਪੀ. 862) ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਨਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਕਕਾਰਥੀ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵਿੱਚ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅੱਧੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ), ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ "ਅਸਲ ਸੰਭਾਵਨਾ-ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨਹੀਂ" ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਗਾਰਨਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਨੂੰਨ (8ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, 1996, ਪੰਨਾ. 271-72) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮੂਲੀ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਨਤੀਜਾ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ। ਦਲੀਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਰੀਸ ਵਿੱਚ ਰਿਜ ਬਨਾਮ ਬਾਲਡਵਿਨ, ਮੇਗਰੀ, ਜੇ. ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇੱਥੇ ਹਮੇਸ਼ਾ "ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਬੰਦ ਕੇਸ" ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਗੁਣਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ

---

[9](1999) 6 ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ. 237

[10](1980) 4 ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ. 379

ਅਦਾਲਤ ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ। ਐਕਨਰ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਬੇਕਾਰ ਰਸਮੀ ਸਿਧਾਂਤ" ਇੱਕ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ ਅਤੇ, ਭਾਵੇਂ ਅਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੋਵੇ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ "ਸੁਵਿਧਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਅਕਸਰ ਬੋਲਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ"। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਬਿੰਘਮ ਨੇ ਛੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸ ਕੇ ਆਰ. ਵੀ. ਚੀਫ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਆਫ ਥੇਮਜ਼ ਵੈਲੀ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸਿਜ਼, ਐਕਸ ਪੀ ਕਾਟਨ [1990 ਆਈਆਰਐਲਆਰ 344] ਵਿੱਚ "ਬੇਕਾਰ ਰਸਮੀਤਾ" ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। (ਉਸਦਾ ਲੇਖ "ਕੀ ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਚਾਰ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ?" 1991 ਪੀ.ਐਲ., ਪੰਨਾ 64 ਵੀ ਦੇਖੋ।) ਪ੍ਰੋ. ਦੁਆਰਾ "ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ, ਪਦਾਰਥ ਜਾਂ ਪਰਛਾਵੇਂ" ਵਿੱਚ "ਬੇਕਾਰ ਰਸਮੀ ਸਿਧਾਂਤ" ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਆਲੋਚਨਾ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਡੀ.ਐਚ. ਕਲਾਰਕ (ਦੇਖੋ 1975 PL, pp. 27-63) ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਲੋਚ ਅਤੇ ਗਲਿਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਸੀ। ਫਾਊਲਕੇਸ (ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਨੂੰਨ, 8ਵੀਂ ਐਡ., 1996, ਪੀ. 323), ਕ੍ਰੇਗ (ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਤੀਸਰੀ ਐਡ., ਪੰਨਾ 596) ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਡੀ ਸਮਿਥ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। (5ਵੀਂ ਐਡ., 1994, ਪੈਰਾ 10.031 ਤੋਂ 10.036) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਵੇਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵੇਡ (ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਨੂੰਨ, 5ਵੀਂ ਐਡ., 1994, ਪੰਨਾ 526-30) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਵਿਅਰਥ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਮਤਭੇਦ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਤੀਜਾ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਸਫਲਤਾ ਦੀ "ਅਸਲ ਸੰਭਾਵਨਾ" ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕੁਝ ਦੂਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਤੱਥ ਸਾਰੇ ਸਵੀਕਾਰੇ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇੱਥੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਆਪਣੇ "ਵਿਵੇਕ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਟੀਓਰੀ, ਮਨਾਹੀ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਕੇ. ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲਾਈਨ ਹੈ। ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਐਮ.ਪੀ. ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਪਬੰਧ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਲਾਭ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

23. ਅਸੀਂ "ਬੇਕਾਰ ਰਸਮੀਤਾ" ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, "ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ" ਤੱਥ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚਿਨੱਪਾ ਰੈੱਡੀ, ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿੱਟ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵਿਅਰਥ ਹੋਵੇਗੀ।"

25. ਰਾਜ ਵਿੱਚ **ਯੂ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ**, "ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"39. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ:

(1) ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਚਕੀਲਾ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜੋ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਹੈ। ਔਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ, ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਾਰਥਿਕ ਉਪਬੰਧ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਸਗੋਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(3) ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਛੋਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਚੁਣੌਤੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਇਨਕਾਰ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਅਸਲ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ।

(4) ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਵਿਅਰਥ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(5) "ਪੱਖਪਾਤ" ਅਪਵਾਦ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਖਦਸ਼ਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਨੁਮਾਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

---

[11](2020) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 847

ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਤੋਂ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ."

26. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਸਮਾਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਉਸ ਦਾ ਰੁਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਵੇਂ ਢੁਕਵੇਂ ਸਨ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਸਨ। ਕਾਫੀ ਮੌਕੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਅਡਵਾਂਸ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ, ਖੋਜ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਖੋਜ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਰਹਿਤ ਹਨ। ਅਲੀਬੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਿ ਉਸਨੇ ਤਤਕਾਲੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਘੋਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਹੈ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪੈਰੇ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 23 ਤੋਂ 25 (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਚਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਅਤੇ ਕੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਸਮੇਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਲੀਬੀ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕੇਸਾਂ ਜਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਜਾਂ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਲਾਜ਼ 22(ix)(ਏ), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਆਫ਼ ਚਾਰਜ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਬਚਾਅ. ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ, ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿਚ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਬੈਂਕ' ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਯੂਨੀਅਨ/ਐਸੋਸਿਏਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਯੂਨੀਅਨ/

ਬੈਂਕ ਆਫ ਕੋਚੀਨ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਆਫ ਕੋਚੀਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਯੂਨੀਅਨ ਜਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਕੀਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਵਿਘਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਜਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੈ।

27. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 18.04.1985 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ 20.09.1989 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੇਵਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(x) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

> "ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸੇਵਾ ਜ਼ਾਬਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਮ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗੇ ਕਿ ਅਪੀਲ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਾਜਬ ਸਮਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਟਰੈਟਜੈਕੇਟ ਫਾਰਮੂਲੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਦਿਨਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਡਬੱਧ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਚਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ / ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਰਾਹੀਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਅਤੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਚੁਣੌਤੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹੈ,

ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਪੱਟੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ।

28. 20.09.1989 ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਕੋਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲ ਲਗਭਗ ਨੌਂ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਅਣਸੁਲਝੀ ਰਹੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ, ਬਸ ਟਰੈਕ ਗੁਆ ਬੈਠੇ ਅਤੇ ਭੁੱਲ ਗਏ ਕਿ ਸੇਵਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਲੰਬਿਤ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਦੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ 18.04.1985 ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੋਚੀਨ, ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਬੈਂਕ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨਾਲ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਸੂਰ ਦਾ ਬੋਝ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਝੱਲਣੇ ਪੈਣਗੇ। ***ਰਾਮਚੰਦ ਐਂਡ ਅਦਰਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ਐਂਡ ਸਟੇਟ ਆਫ ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਨੋਹਰ***," ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਦਲੀਲ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਉਚਿਤ ਫੋਰਮ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਾਹਤ ਲਈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਚਾਂ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ***ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ ਬਨਾਮ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,*** ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨੇਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਸਲ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ***ਮੋਤੀਲਾਲ ਪਦਮਪਤ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।***" ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਚ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ***ਯੂ.ਪੀ. ਜਲ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ। ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ,*** "

---

[12](1994) 1 ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ. 44

[13](2005) 2 ਐਸਸੀਸੀ 126

[14](2008) 8 ਐਸਸੀਸੀ 648

[15](1979) 2 ਐਸਸੀਸੀ 409

[16](2006) 11 ਐਸਸੀਸੀ 464

ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਾਲਸਬਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ:

> *"12. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਾਲਸਬਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਪੈਰਾ 911, ਪੰਨਾ 395 ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:*
>
> *"ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੀ ਲੇਚਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ ਹਨ:*
>
> *(i) ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਵੀਕਾਰਤਾ; ਅਤੇ*
>
> *(ii) ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਜੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤੋਂ ਆਈ ਹੈ।*
>
> ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਲੰਘਣਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਉਪਾਅ ਦੇਣਾ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ, ਉਸ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਅਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਸਨੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਪਾਅ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਮੱਗਰੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਚਾਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।"

13. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਥਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਚੌਕਸ ਰਹਿੰਦੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਵਾਂਗ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸਮਾਂ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਆਏ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਢਿੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਨਿਗਮ ਫੰਡ ਜੁਟਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਪਰ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ

ਦੋ ਸਾਲ ਲਈ. ਇਸ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਫੰਡ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਗਮ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਕਿਉਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੁਦ ਮੁਆਫੀ ਅਤੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ?"

29. ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 'ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ' ਅਤੇ 'ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਚਾਂ' ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਖਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਟ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਚਰਣ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। " ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਚੁੱਪ ਸਹਿਮਤੀ, ਚੁੱਪ ਸਹਿਮਤੀ, ਸਹਿਮਤੀ, ਜਾਂ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ, ਜੋ ਉਸ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਅਜਿਹੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ।" ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਹਿਮਤੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਜਾਂ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

30. ਸੀਮਾ ਦੇ ਉਲਟ ਲੱਤਾਂ ਲਚਕਦਾਰ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਲੇਚ ਦੋਵੇਂ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ। ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਵਰਗੇ ਲੈਚਸ ਬਰਾਬਰ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ।ਏ ches ਵੀ ਸਧਾਰਨ ਪੈਸਵਿਟੀ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਐਸਟੋਪਲ ਇਨਪੈਸ ਦੇ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਏਸਟੋਪਲ ਦੇ ਇੱਕ ਰੂਪ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਲਗਭਗ ਸਰਗਰਮ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸਿਰਫ਼ ਚੁੱਪ ਜਾਂ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਲੇਚਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।"

---

[17]ਦੇਖੋ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਬਨਾਮ ਸੰਯੁਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਸੇਰੀਕਲਚਰ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2015) 15 ਐਸਸੀਸੀ 1. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਮਾਨੁਜ ਦਾਸ ਮੋਹੰਤਾ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਚਰਨ ਦਾਸ ਅਤੇ ਸੁਯਾਮਲ ਦਾਸ, ਏ ਆਈਆਰ 1925 ਏ । 1107 ਦੇਖੋ।

[18]ਦੇਖੋ ਮਿਸ. ਵਿਦਿਆਵਤੀ ਕਪੂਰ ਟਰੱਸਟ ਬਨਾਮ ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਟੈਕਸ (1992) 194 ਆਈ ਟੀ ਆਰ 584

[19]ਦੇਖੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਮ ਪਿਆਰੀ ਏ ਆਈਆਰ 1964 ਐਚਪੀ 34

34[20]ਦੇਖੋ "ਜਾਣ-ਪਛਾਣ", ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਿੱਤਰ, ਟੈਗੋਰ ਲਾਅ ਲੈਕਚਰ - ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਨੁਸਖ਼ੇ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਭਾਗ 1, 14ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਨ, 2016

[21]ਫੁਟਨੋਟ 18 ਵੇਖੋ

ਉਪਰੋਕਤ ਕਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੀ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੱਕ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਐਸਟੋਪੇਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ।

31. ਪੱਖਪਾਤ, ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ, ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਤੀਜੀ-ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਹਿਲੂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਰੀ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸ਼ੱਕੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਕਸਰ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਸਬੂਤ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਲੱਭੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਬੈਠਣਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਡੇਹਰੀ ਰੋਹਤਾਸ ਲਾਈਟ ਰਲਾਈ ਵਿਚ ਕਿਹੜੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੋਰਡ, ਭੋਜਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ" ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦਿਗੰਬਰ।" ਇਹ ਪਹਿਲੂ, ਜਦੋਂ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਹਨਤ ਹੋਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਰੋਕੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਅਸੀਂ ਬੇਲੋੜੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

32. ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਧਿਅਨ ਕੀਤੀ ਚੁੱਪ, ਜਿਸ ਨੇ ਨੌਂ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਲਿਪਅਪ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਅਨੁਦਾਨ ਕਾਫ਼ੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪੱਖ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇਗੀ। "ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। , ਜਾਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਖਾਸ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

---

[22](1992) 2 ਐਸਸੀਸੀ 598

[23](1995) 4 ਐਸਸੀਸੀ 683

[24]ਆਰ. (ਪਾਰਕਿਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ) ਬਨਾਮ ਰੀਸਟੋਰਮੇਲ ਬੀ ਸੀ [2001] ਈਡਬਲਯੂਸੀਏ ਸੀਆਈਵੀ 330

ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਵਿਵਹਾਰਕਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਅੰਤਮਤਾ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।25

33. ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ 23.01.1999 ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੁਆਰਾ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਠੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਖ ਨੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਓ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 19807/1998 ਜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮਿਤੀ 14.10.1998 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਫ਼ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਠੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸਦੀ ਝਿਜਕ ਸੀ। ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਖ਼ਤਿਆਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

34. ਮਿਤੀ 04.12.2009 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਣਯੋਗ ਬਕਾਇਆ ਮੁੱਖ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਜ ਦੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ 8% ਸਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

35. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

---

[25]ਆਰ. ਬਨਾਮ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਲੀਨਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਸਪ. ਅਰਗਿਲ ਗਰੁੱਪ [1986] 1 ਡਬਲਯੂ.ਐਲ.ਆਰ. 763

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

